

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/214/2020
Identifikačné číslo spisu:	7712200942
Dátum vydania rozhodnutia:	17.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7712200942.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 98, IČO: 31 341 438, zastúpeného JUDr. Elenou Štefančíkovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Veternicová 1, proti žalovanej T. Š., bývajúcej v W., N. XX, zastúpenej JUDr. Ľudmilou Dohnalovou, advokátkou, so sídlom v Topoľčanoch, Brezová 2232/22, o zaplatenie 7.278,16 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 19C/67/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. decembra 2019 sp. zn. 1Co/433/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), v poradí tretím rozsudkom z 3. októbra 2018 č. k. 19C/67/2012-368 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 7.278,16 eura s 9% ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2010 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania v pomere 42,62 %, ktoré je povinná nahradiť žalovaná.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 24. novembra 2006 uzavrela D. W. a žalobca zmluvu o finančnom leasingu, jej predmetom bol prenájom motorového vozidla ŠKODA Octavia model: TOUR, rok výroby 2006 (ďalej aj „motorové vozidlo“). Cena motorového vozidla, ktoré žalobca zakúpil prostredníctvom autorizovaného predajcu Porsche Interauto Slovakia, s.r.o., bola 520 395,00 Sk. Dňa 21. mája 2008 po súhlase žalobcu uzavrela pôvodná nájomkyňa D. W. a žalovaná T. Š. dohodu o postúpení práv a povinností (ďalej aj „Dohoda“), na základe ktorej postupca previedol všetky práva a povinnosti plynúce z leasingovej zmluvy na žalovanú. Žalovaná a žalobca sa dohodli, že ku dňu účinnosti dohody sú všeobecné podmienky zmluvy o finančnom leasingu, ktoré sú súčasťou leasingovej zmluvy, nahradené novými všeobecnými podmienkami zmluvy o finančnom leasingu vozidla, ktoré sú ako príloha priložené v dohode. Výška leasingovej splátky zostala nezmenená podľa pôvodného splátkového kalendára, pokiaľ sa jej výška nezmení v súlade s príslušnými bodmi článku IV. dohody. Žalovaná v ten

istý deň podpísala aj prevzatie všeobecných podmienok zmluvy o finančnom leasingu motorového vozidla leasingovej zmluve č. 582766. Dňa 6. októbra 2008 žalobca oznámil žalovanej predčasné ukončenie leasingu, pretože sa dostala do omeškania s úhradou dvoch mesačných splátok a ku dňu 6.10.2008 dlhovala na splátkach 23 466,40 Sk. Zároveň bola vyzvaná, aby pristavila predmet leasingu na adresu spoločnosti VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o., Vajnorská 98, Bratislava, resp. ho vydala poverenej osobe, ktorá predloží plnú moc a zákazkový list vydaný žalobcom na zaistenie predmetu leasingu. Z trestného rozkazu tunajšieho súdu 3T/45/2010 vyplýva, že žalovaná bola uznaná za vinnú z trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona, na tom základe, že dňa 25.4.2008 v predajni Porsche Inter Auto Slovakia s.r.o. Michalovce podpísala dohodu o postúpení práv a povinností so spoločnosťou Volkswagen Finančné služby Slovensko s.r.o. Bratislava k leasingovej zmluve, čím na seba od 24.5.2008 prevzala leasing na osobné motorové vozidlo Škoda Octavia P. XXX W. VIN S., ako aj povinnosť splatiť ešte 41 mesačných splátok za toto vozidlo po 389,49 Eur, teda celkovo 15 969,00 Eur, avšak pri podpise zmluvy o postúpení leasingovú spoločnosť uviedla do omylu tým, že predložila falošné potvrdenie o zamestnaní a výške príjmu, vozidlo prestala splácať, čím spoločnosti Volkswagen Finančné služby Slovensko s.r.o. spôsobila škodu vo výške 12 311,28 Eur. Žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

1.2. V odôvodnení rozhodnutia ďalej poukázal na § 42, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1 a § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a uviedol:

„28. Podľa názoru súdu zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi z neplatnej zmluvy je daná. Protiprávne konanie žalovanej vo vzťahu k žalobcovi je preukázané právoplatným odsudzujúcim trestným rozsudkom Okresného súdu Michalovce 3T/45/2010, z ktorého vyplýva, že žalovaná bola uznaná za vinnú z trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona na tom základe, že pri podpise zmluvy leasingovú spoločnosť uviedla do omylu tým, že predložila falošné potvrdenie o zamestnaní a výške príjmu. Nič na tom nemení ani argumentácia žalovanej, že bola amnestovaná. Pri amnestii prezidenta republiky dochádza iba k odpusteniu uložených trestov, amnestovanie viny nie je možné, pretože protiprávne konanie objektívne existovalo a bolo preukázané uznaním viny v riadnom trestnom konaní. Z uvedeného dôvodu nie je možné zbaviť sa zodpovednosti za protiprávne konanie vo vzťahu k nárokom vyplývajúcim z predpisov občianskeho práva. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedna vždy, ak škoda vznikla v dôsledku protiprávneho konania, čo u žalovanej bolo preukázané odsudzujúcim trestným rozsudkom.

29. Zostalo tak posúdiť výšku uplatnenej náhrady škody zo strany žalobcu. Žalobca si pôvodne uplatnil nárok vo výške 10 206,72 Eur ako vyúčtovanie nárokov z predčasne ukončenej leasingovej zmluvy. Aj po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu zotrval na právnom názore, že nároky zo zmluvy zodpovedajú výške náhrady škody. Tento svoj názor neskôr korigoval a zobral návrh v časti zaplatenia sumy 2449,98 Eur späť. Žalovaná so späťvzatím návrhu v časti súhlasila, preto súd konanie v časti o zaplatenie 2449,98 Eur podľa § 96 ods. 1, 2 O.s.p. zastavil. Zvyšok nároku vo výške 7756,74 Eur žalobca odôvodnil tak, že tento pozostáva zo sumy 7114,75 Eur ako nesplatená časť istiny (priama škoda) a sumy 641,99 Eur ako náklady súvisiace s predčasným ukončením zmluvy (nepriama škoda). Žalobca vo svojich vyjadreniach vyčíslil aj finančný výnos, ako ušlý zisk, o tento nárok však po späťvzatí návrhu návrh nerozšíril, preto súd vychádzal z vyčíslenia škody ako ju žalobca požadoval v podaní zo dňa 28.8.2015 po späťvzatí časti návrhu v sume 7756,74 Eur. Po druhom zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu nárok žalobcu zostal vo výške 7278,16 Eur, zvyšná zamietajúca časť nadobudla právoplatnosť.

30. ... Odvolací súd vo svojom druhom zrušujúcom uznesení uzavrel, že žalovaná zodpovedá žalobcovi za škodu spočívajúcu:

-jednak vo výške sumy, ktorá bola žalobcom poskytnutá, teda v časti, v ktorej nebola do uvedeného dátumu uzavretia zmluvy vrátená predchádzajúcou nájomkyňou,

-ako aj z ďalšej škody, ktorá spočíva v sume, ktorú by žalobca získal v prípade riadneho behu veci, teda v prípade, ak by uvedená zmluva bola platná a došlo by zo strany žalovanej ako novej nájomkyne k splneniu si všetkých svojich splátkových povinností. Z toho je teda zrejmé, že samotnú výšku škody je treba odvíjať od zistenia, aká suma by žalobcovi patrila za riadneho behu veci od momentu, kedy

žalovaná prevzala zmluvné povinnosti predchádzajúcej nájomkyne so započítaním úhrad, ktoré žalobcovi vykonala, ona sama, resp. v sume ktorú za ňu uhradila iná osoba. Pre posúdenie nároku žalobcu čo do výšky, teda nie sú právne významné žiadne úhrady, ktoré boli vykonané pred okamihom, kedy žalovaná vstúpila do leasingového vzťahu.

-odvolací súd uzavrel nárok aj v časti poistného, keď uviedol, že tieto úhrady nie je potrebné zohľadňovať vo vzťahu k vzniku škody, pretože poisteným bola žalovaná a nie leasingová spoločnosť, preto práva a povinnosti z poistného vzťahu sú relevantné len vo vzťahu k žalovanej. Sú preto z tohto právneho názoru vychádzal.

31. Žalobca si neuplatnil nárok, aký by mu patril za riadneho behu veci tak, ako uzavrel odvolací súd, teda nároky vyplývajúce z leasingovej zmluvy, ale uplatnil si iba škodu predstavujúcu sumu poskytnutú žalovanej resp. jej právnej predchodkyni na kúpu motorového vozidla a sumu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s vrátením motorového vozidla do jeho dispozície, a to v celkovej sume 7278,16 Eur. Túto sumu špecifikoval tak, že 7.278,16 EUR pozostáva z nesplatennej časti istiny vo výške 6.636,16 EUR, ktorá predstavuje tzv. priamu škodu a z nákladov súvisiacich s predčasným ukončením zmluvy vo výške 641,99 EUR, ktorá predstavovala tzv. nepriamu škodu. Priama škoda má predstavovať doplatok na kúpnej cene motorového vozidla, ktoré uhradil žalobca namiesto žalovanej. Ide teda o rozdiel medzi kúpnu cenou motorového vozidla a uhradenou akontáciou. Žalobca tvrdil, že žalobcom financovaná časť obstarávacej ceny MV predstavuje rozdiel medzi obstarávacou cenou motorového vozidla a vopred uhradenou časťou obstarávacej ceny, teda 12 091,77 Eur. Toto tvrdenie však vyvracia predložený dôkaz, a to výpis z účtu, podľa ktorého žalobca spoločnosti Porsche doplatil iba sumu uvedenú vo vystavenej faktúre, teda 11496,71 Eur.

...

33. Súd však pri rozhodovaní vychádzal z toho, že ide o náhradu škody, preto je potrebné vychádzať pri určení jej výšky zo skutočnej úhrady ceny motorového vozidla. Ako vyplýva z predloženého výpisu z účtu, žalobca uhradil predajcovi Porsche dňa 7.12.2006 doplatok kúpnej ceny v sume 346 349,90 Sk (11496,71 Eur), čo je suma uvádzaná vo faktúre predajcu. Ide teda o istinu úveru, ktorú poskytol žalobca žalovanej resp. jej právnej predchodkyni na kúpu motorového vozidla. Odvolací súd uzavrel, že vo vzťahu k žalovanej je potrebné vychádzať zo stavu, aký bol v čase prevzatia záväzku z leasingovej zmluvy žalovanou a aké plnenie vo vzťahu k nej by žalobcovi patrilo za riadneho behu veci. Riadny beh vecí znamená prakticky plnenie z leasingovej zmluvy. Žalobca si však uplatňoval iba skutočnú škodu, ktorú predstavuje doplatok ceny za motorové vozidlo. Ak vychádzame z pokynov odvolacieho súdu a tvrdenia žalobcu, že uplatňuje priamu škodu, žalovaná do zmluvného vzťahu vstúpila s účinnosťou k 24.5.2008. Žalobca istinu úveru v splátkovom kalendári rozpísal na sumu 10 161,15 Eur, a nie na sumu 11 496,71 Eur ako vyplýva z faktúry spoločnosti Porsche ani na sumu 12 091,77 Eur, ako uvádzal žalobca. Sú preto vychádza z istiny rozpísanej samotným veriteľom, teda zo sumy 10 161,15 Eur. Žalovanú zaväzovali splátky od mesiaca máj 2008 do októbra 2011, a to na čistej istine úveru. Išlo o splátky rozpísané ako splátky 19 až 60. Na čistej istine úveru podľa splátkového kalendára mala žalovaná uhradiť 7944,35 Eur, ako súčet istiny splátkového kalendára od mája 2008 do októbra 2011. Z účtu žalobcu vyplýva, že žalovaná uhradila celkovo sumu 1308,17 Eur, a to dňa 30.6.2008 sumu 829,84 Eur, dňa 21.7.2008 sumu 331,93 Eur a dňa 18.8.2008 sumu 146,38 Eur. Po započítaní tejto sumy na dlh žalovanej na čistej splátky úveru je škoda na istine úveru v sume 6636,18 Eur (7944,35 Eur splátky 19-60 mínus 1308,17 Eur úhrady žalovanej). Žalobca požadoval 6636,16 Eur, preto mu súd nárok v požadovanej výške priznal.

34. Dôvodný je aj nárok žalobcu na tzv. nepriamu škodu. Za škodu z hľadiska zodpovednosti je potrebné považovať všetky výdavky a náklady poškodeného, ktoré súviseli s protiprávnym konaním žalovanej a znamenali pre neho úbytok v majetkovej sfére. Pokiaľ ide o nárok na nepriamu škodu, táto pozostáva z úhrad faktúr zmluvných partnerov žalobcu, ktorí pre žalobcu zabezpečovali návrat motorového vozidla do jeho dispozície a úkony s tým súvisiace, a to v sume 641,99 Eur. Žalovaná podľa zmluvy na výzvu žalobcu neodovzdala predmet leasingu, túto službu pre neho vykonali zmluvní partneri. Spoločnosť DT - T. S. poskytla žalobcovi služby, ktoré súviseli so šetrením miesta predmetu nájmu. Túto službu si dodávateľ faktúroval v sume 86,90 Eur. Z výpisu účtu žalobcu vyplýva, že táto suma bola žalobcom uhradená dňa 6.11.2008. Spoločnosť OVER - LEASE PLUS vykonala pre žalobcu služby

súvisiace s podaním trestného oznámenia, ktorým došlo k trestnému stíhaniu žalovanej, ktoré si faktúrovala v sume 237,00 Eur a služby v súvislosti s nákladmi súvisiacimi s predvolaniami na OR PZ Michalovce vo veci trestného stíhania žalovanej, ktoré faktúrovala v sume 318,09 Eur. Faktúrované sumy uhradil žalobca dodávateľovi dňa 20.5.2009 a dňa 27.7.2009. Žalobca tak preukázal, že uhradením uvedených služieb mu z majetku ušla hodnota v celkovej sume 641,99 Eur, preto súd žalovanú aj na úhradu tejto sumy zaviazal.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovanú na úhradu celkovej škody žalobcovi v sume 7278,16 Eur pozostávajúcej z priamej škody v sume 6636,16 Eur a z nepriamej škody v sume 641,99 Eur.

36. Žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, preto je dôvodný aj nárok žalobcu na úroky z omeškania. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu záväzku do 14 dní od doručenia výzvy, t.j. do 25.12.2010. Keďže tak žalovaná neurobila, je od 26.12.2010 v omeškaní. Žalobca požadoval úroky z omeškania až od 30.12.2010. Požadovaná výška úrokov 9% je v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., pretože ku dňu omeškania predstavovala 9%. Súd preto priznal žalobcovi úroky z omeškania z istiny 7278,16 od 30.10.2010 do jej zaplatenia.“

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. decembra 2019 sp. zn. 1Co/433/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol: ... „Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvoláciu námietku žalovanej spočívajúcu v tvrdení o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy s poukazom na nedostatok účinného podpisu zo strany žalobcu ako jednej zo strán tejto dohody. Z jej obsahu vyplýva, že túto za spoločnosť žalobcu podpísala poverená osoba Andrea Velická. Z uvedeného je teda zrejmé, že uvedená osoba konala za spoločnosť žalobcu na základe poverenia. Iba vyhotovenie tohto poverenia teda možno považovať za písomný právny úkon žalobcu na platnosť, ktorého sa vyžadujú dva podpisy oprávnených osôb. Toto písomné poverenie síce nie je pripojené k rovnopisu dohody, žalobca však do spisu doložil písomné poverenie tejto osoby spolu so svojim písomným podaním vo veci ešte dňa 22.06.2012 a toto sa v spise nachádza na č.l. 76. Z jeho obsahu je zrejmé, že spoločnosť Volkswagen Finančné služby poverila svoju zamestnankyňu Y. Q.Ú. výkonom funkcie asistenta povereného vykonávaním prevodov zmlúv na pokračovateľa. Toto písomné poverenie zo dňa 02.01.2008 podpísal za žalobcu konateľ T. P. I. a taktiež konateľ G. T. W.. Pokiaľ teda spornú dohodu podpísala takto poverená osoba, ide o platne uzavretý právny úkon v mene spoločnosti žalobcu. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj odvoláciu námietku žalovanej, ktorá poukazuje na zánik svojej zodpovednosti za škodu v súvislosti s amnestiou prezidenta republiky. Udelenie amnestie podľa ust. § 474 Trestného zákona prezidentom republiky má totiž za následok iba odpustenie, resp. zmiernenie právoplatne uloženého trestu alebo zahľadanie odsúdenia. Toto však nemá vplyv na samotné uznanie viny právoplatným trestným rozhodnutím a ani zodpovednosti odsúdeného za škodu spôsobenú trestnou činnosťou. Odvolací súd sa k tejto zodpovednosti vyjadril už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a na svojich záveroch nemá dôvod nič meniť. Samotná amnestia teda nezbavuje žalovanú zodpovednosti za škodu ktorú spôsobila svojou trestnou činnosťou. Nedôvodnou je aj námietka žalovanej čo do priznanej výšky škody. Súd prvej inštancie po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia vyzval žalobcu na osobitnú špecifikáciu tohto nároku predovšetkým vo vzťahu k nejasnostiam o výške akontácie vyplývajúcej zo samotnej faktúry č. 64270314 za motorové vozidlo (č.l. 14) a údajom v Zmluve o finančnom leasingu (č.l. 9). Z objasnenia žalobcu je zrejmé, že suma 174.145,10 eur označená ako leasingová splátka vopred vo faktúre je sumou, ktorú mal za povinnosť uhradiť žalobca, keďže tento je v samotnej faktúre uvedený ako kupujúci. Tak ako to vyplýva zo Zmluvy o finančnom leasingu, žalobca úhradu tejto sumy nájomkyňou zaúčtoval na vopred zaplatenú časť obstarávacej ceny iba vo výške 156.118,50 Sk a časť tejto sumy bola zaúčtovaná na tzv. spracovateľský poplatok vo výške 6.192,82 Sk. Odvolací súd sa zhoduje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca po úprave svojej žaloby vyšpecifikoval svoj nárok čo do predmetu ako aj výšky tak, že si uplatňoval iba samotný dlh na istine, ktorý v zmysle splátkového kalendára (č.l. 37) predstavoval celkovú sumu 10.161,15 eur a od tejto sumy odpočítal časť uhradených jednotlivými

splátkami, ktoré boli záúčtované na túto položku, teda samotnú istinu, ktorá bola uhradená v celkovej výške 3.046,40 eur. Rozdiel v týchto sumách predstavuje žalobcom uplatnenú výšku skutočnej škody. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť ani jednej zo svojich odvolacích námietok a preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p.“

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, jeho prípustnosť odôvodnila výslovne ustanovením § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), pretože súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Podaním zo 4. júna 2020 svoje dovolanie doplnila o ďalšiu argumentáciu. Žalovaná žiadala, aby najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Dovolateľka výslovne namietala porušenie práva na spravodlivý proces tým, že došlo k porušeniu práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a zákazu svojvoľného postupu súdu (zákaz arbitrárnosti). Žalovaná predovšetkým namietala to, že súdy nižších inštancií sa nevysporiadali s tým, že a/ Dohoda o postúpení práv a povinností z 25.4.2008 je absolútne neplatná z dôvodov na strane žalobcu (nedostatok podpisu dvoch oprávnených zástupcov) a nie z dôvodu na strane žalovanej (uviedenie do omylu predložením nepravdivých údajov), b/ bola amnestovaná a preto sa na rozsudok sp. zn. 3T/45/2010 nemôže prihliadať, c/ či výška škody uplatnená zo zmluvy je alebo môže byť totožná s výškou škody v zmysle všeobecnej zodpovednosti za škodu, d/ žalobca neskúmal pravosť dokumentov predložených žalovanou a tým si nespĺnil generálnu prevenčnú povinnosť, e/ nevymedzili, ktoré z vyššie citovaných odsekov ustanovenia § 37 Občianskeho zákonníka sa aplikujú na tento prípad. Podľa žalovanej sa odvolací súd obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a len v stručnosti doplnil ďalšie dôvody. Súdom prvej inštancie sa mal vysporiadať s tým, prečo podvodné konanie žalovanej spôsobilo uplatnený nárok na náhradu škody a či by bez tohto konania škoda nevznikla aj tak. Žalovaná uviedla, že súdy nižších inštancií riadne neodôvodnili priznanie úrokov z omeškania a nezaoberali sa vznesenou námietkou premĺčania.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenými osobami (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Dovolací súd na úvod svojich úvah, považuje za potrebné poukázať na to, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“. Dovolateľ nielenže musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ale aj samotné dovolanie, a aj iné podania v dovolacom konaní, musia byť spísané advokátom. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je totižto kardinálne správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

6.1. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého

dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolať sa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolať sa namietanej procesnej vade.

7.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

7.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

8. Dovolať sa v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP namietala nedostatočné a arbitrárne odôvodnenie rozsudkov nižších súdov.

8.1. Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

8.2. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). Dovolací súd nezistil opodstatnenosť tvrdenia dovolať sa o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvej inštancie.

8.3. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo jeho arbitrárnosťou.

8.4. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že dovolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie aj potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že Dohodu posúdili ako absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 37 OZ pre podvodné konanie žalovanej spočívajúce v predložení falošného potvrdenia o zamestnaní a výške príjmu pri podpise Dohody a motorové vozidlo prestala splácať, za ktoré bola aj právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 29. októbra 2010 sp. zn. 3T/45/2010. Z uvedeného možno podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne vydedukovať, že podvod ako úmyselné vyvolanie omylu sa týka vážnosti vôle, (resp. vážnosti jej prejavu), ktorý je iba zdanlivo prejavom vôle, no v skutočnosti vôľa neexistuje alebo skutočná vôľa je iná, čo zakladá neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 37 OZ (porovnaj tiež Najvyšší súd Slovenskej republiky z 27. mája 2010 sp.zn. 1 Cdo 113/2008). V príčinnej súvislosti s týmto protiprávnym konaním žalovanej vznikla žalobcovi škoda. Priamu škodu vyčíslili súde ako doplatok ceny za motorové vozidlo, ktoré bolo predmetom ich (neplatného) zmluvného vzťahu, keď od tejto istiny odrátali už uhradené splátky a v dôsledku toho žalobou uplatnenú sumu 6636,16 eur považovali za oprávnenú. Za tzv. nepriamu škodu považoval všetky výdavky a náklady poškodeného, ktoré súviseli s

protiprávnym konaním žalovanej a znamenali úbytok v majetkovej sfére žalobcu predstavujúcu sumu 641,99 eur (úhrada faktúr zmluvným partnerom, ktorí zabezpečovali návrat motorového vozidla do dispozície žalobcu). Vyporiadali sa aj s námietkou žalovanej, podľa ktorej amnestia na trestný čin, ktorého sa dopustila žalovaná, nemá vplyv na vznik zodpovednosti za škody. Odvolací súd sa v odôvodnení zaoberal aj otázkou namietanej absolútnej neplatnosti Dohody pre nedostatok účinného podpisu za žalobcu, keď považoval za dostatočné, že dvaja konatelia (ako je spomenutá aj možnosť v Dohode) udelili poverenie Andrei Vêlickej na podpísanie a uzavretie Dohody. Správnosťou prijatých právnych záverov sa dovolací súd nezaoberal, pretože riešenie právnych otázok sa spája za splnenia ďalších zákonných podmienok s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP, nezodpovedá však dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 CSP, ktorý zakladajú len taxatívne definované vady zmätočnosti, medzi ktoré otázky správnosti výkladu práva, jeho interpretácie alebo subsumpcie právna doktrína ale ani súdna prax nezaraďuje.

8.5. Z týchto dôvodov najvyšší súd nezdieľa názor dovolateľky o arbitrárnosti a nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalovanej. Len samotné spochybňovanie správnosti takmer každého skutkového zistenia alebo vyhodnotenia len vybraných a nie súhrne všetkých vykonaných dôkazov súdom, ako i rozsiahla polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z každého možného aspektu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci formuláciami navodzujúcimi stav nepredstaviteľného, totálneho zlyhania, nie len významovo ale ani v zhode s realitou tohto prípadu nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP.

8.6. Pokiaľ žalovaná odvolaciemu súdu vytýkala nesprávne právne posúdenie veci dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2019 sp.zn. I. ÚS 61/2019 aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje CSP, je opodstatnený názor, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

8.7. Dovolaťka vo vzťahu k prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP namietala aj nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie tým, že výška úrokov z omeškania nebola riadne odôvodnená a nesprávne vyčíslená a namietla premlčanie nároku na náhradu škody.

8.8. Dovolací súd k tejto námietke uvádza, že z hľadiska prípustnosti dovolania je existencia vady zmätočnosti zaťažujúca konanie pred súdom prvej inštancie významná iba vtedy, ak zároveň zaťažuje konanie aj pred súdom odvolacím, alebo vtedy, ak bola vada zmätočnosti včas (t. j. v lehote na podanie odvolania) namietaná v odvolacom konaní, pričom tento nedostatok odvolací súd neodstránil. Pritom platí, že podmienka prípustnosti dovolania nie je splnená s poukazom na judikát č. R 39/1993, ak strana následne mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohla podať proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré jej bolo riadne doručené, odvolanie (k tomu pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/59/2019 a 3Obdo/37/2020).

8.9. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ dovolateľ namieta vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku

procesné pochybenia súdu prvej inštancie, tieto môžu byť predmetom dovolacieho prieskumu jedine v situácii, ak ich výslovne vytýkal vo včas podanom odvolaní a odvolací súd vo svojom rozhodnutí tieto pochybenia neodstránil. Pokiaľ určité nedostatky súdu prvej inštancie strana namietala prvýkrát až v podanom dovolaní, tieto nemožno preskúmať v dovolacom konaní, keďže odstraňovanie prípadných nedostatkov v procesnom postupe súdu prvej inštancie patrí do právomoci odvolacieho (a nie dovolacieho) súdu. Rovnako tak je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok sa podáva proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a ako nedostatok v postupe odvolacieho súdu nemožno v dovolaní namietat' niečo, čo nebolo predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd je pri svojom rozhodovaní viazaný odvolacími dôvodmi, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania, a ako vadu konania pred odvolacím súdom nemôže strana sporu v dovolaní namietat' niečo, čo nebolo predmetom odvolacieho prieskumu vzhľadom na obsahovú a kvalitatívnu stránku jej odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

8.10. Dovolací súd z obsahu odvolania žalovanej (č. l. 386 - 387 spisu) nezistil, že by žalovaná v odvolaní namietala výšku úrokov z omeškania a jej odôvodnenie ani, že by v ňom žalovaná namietala premlčanie nároku na náhradu škody a preto jej dovolanie v tejto časti nemožno považovať za prípustné.

8.11. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie žalovanej v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné, preto ho najvyšší súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

9. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo 184/2020).

11. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu, pretože výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila žalovaná (§ 256 ods. 1 CSP).

12. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.